

## דחוף

### המועצה הציבורית:

יובל אלגרבל  
גרניט אלמוג-ברקת  
דוד בן גיגי  
מיטל בנשק  
איתן זינגר  
יוסף זעירא  
נסרין חדאד-  
חאג' יחיא  
רינה מצליח  
זיוה מקונן-דגו  
איריס פריד  
במבי צורי  
יוסי קוצ'יק  
שושי שטוב

23 מרץ, 2020

לכבוד

ח"כ משה כחלון, שר האוצר  
ח"כ אופיר אקוניס, שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים  
ח"כית גילה גמליאל, השרה לשוויון חברתי  
באמצעות המייל

שלום רב,

### הנדון: שינוי הכללים בנוגע לדמי אבטלה לעובדים מעל גיל 67

1. בשבועיים האחרונים, איבדו את עבודתם מאות אלפי עובדים, ועוד רבים צפויים להיות מפוטרים או לצאת לחל"ת כפוי. **מבין המובטלים החדשים, אלו שעברו את גיל 67 אינם זכאים לדמי אבטלה**, לפי הוראות סעיף 160א לחוק הביטוח הלאומי.
2. לפי הסקר החברתי של הלמ"ס, בשנת 2018 היו במשק 230,000 מועסקים מגיל 65 ומעלה, ומאז, יש להניח, מספרם רק גדל. גם בניכוי העובדים בגילאי 65 ו-66, והעצמאים שאינם זכאים לדמי אבטלה, **מדובר לפחות ב-150 אלף עובדים**.
3. חלק ניכר מהם כבר איבד או צפוי לאבד את עבודתו בשבועות הקרובים. יש להניח ששיעורי האבטלה בקרבם יגיעו לרמות גבוהות בהרבה מאלו בגילאים נמוכים יותר, נוכח ההמלצה על בידוד מוחלט בקרב מבוגרים וחולים.
4. עבור חלק ניכר מהמפוטרים מעל גיל 67, העבודה הינה מקור המחיה והפרנסה העיקרי. ל-58% מהמבוגרים שעברו את גיל הפרישה אין כלל הכנסה מפנסיה, לפי סקר ההוצאות של הלמ"ס לשנת 2016. הכנסתם של רבים אחרים מפנסיה זעומה. קצבת אזרח ותיק עומדת כיום על כ-2,300 ש"ח, אשר אינם מספיקים לקיום בסיסי. במצב דברים זה, החל"ת הכפוי או הפיטורין משמעו פגיעה אנושה ומידית דווקא במבוגרים, שעבדו ועובדים כל חייהם, ובמצב רגיש זה נלקח מהם האפשרות לתנאי קיום מינימליים.
5. נוכח מצב דברים זה, **אנו פונים אליכם בבקשה לקבוע תקנות לשעת חירום המשהות את תקרת הגיל בסעיף 160א בחוק לביטוח לאומי, ומקנות למבוטחים מעל גיל 67 את הזכות לדמי אבטלה בתנאים הזהים לאלו של מבוטחים צעירים יותר**.
6. צעד כזה ייתן לא רק מענה לצרכיה המידיים של אוכלוסייה גדולה הצפויה להיקלע למצוקה וימתן את המשבר החברתי בקרב בני הגיל השלישי, אלא גם ייתן תמריץ כלכלי מיידי למשק: מקבלי דמי האבטלה לא יקטינו את היקף הצריכה שלהם ובכך ישמרו הביקושים במשק.
7. גם בראייה רחבה יותר, **תקרת הגיל לדמי אבטלה הינה כלל שאבד עליו הכלח, ואינו תואם את השינויים הדמוגרפיים, התעסוקתיים והבריאותיים בעשורים האחרונים**. מדובר בסעיף בחוק שנקבע לפני שנים רבות, ועודכן בפעם האחרונה לפני 16 שנה. מאז, שיעורי העבודה בגילאים המבוגרים זינקו בצורה דרמטית. כך, בשנת 2015, לפי נתוני הביטוח הלאומי, 44% מהגברים ו-26% מהנשים בגיל 67 היו מועסקים. כיום, אין לראות בעבודה בגילאים אלו כחריג, אלא כתופעה רווחת ומקור פרנסה הכרחי.

8. על כן, בראייתנו, בראייה קדימה יש לבטל את תקרת הגיל לגמרי באמצעות תיקון חוק הביטוח הלאומי. אם מהלך זה מוצדק גם בעת שגרה, קל וחומר שהוא מחויב המציאות בעת המשבר החמור בו אנו מצויים, ומוטב מוקדם ממאוחר.

9. נודה לשקילת הדברים על ידכם במהירות המתבקשת.

בתודה מראש ובכבוד רב,

ללי דרעי  
מנהלת קידום מדיניות

טלי ניר  
מנכ"לית

עמותת [121 – מנוע לשינוי חברתי](#) היא ארגון לא מפלגתי וללא כוונת רווח המתמחה בעבודת מדיניות בתחום החברתי-כלכלי. העמותה עובדת בשותפות עם ארגוני שטח ואנשי מקצוע מכל קבוצות האוכלוסייה, ומפתחת עמם הצעות ממוקדות לשיפורי מדיניות וחקיקה. מטרתנו היא למנף את הידע והניסיון הקיים בשטח כדי להגיש לקובעי מדיניות הצעות לשיפורים בעלות ערך מוסף משמעותי, שאימוצן יסייע משמעותית למספר גדול של אנשים.

העתקים (במייל)

חברי הכנסת ה-23

שי באב"ד, מנכ"ל משרד האוצר

ד"ר אביגדור קפלן, מנכ"ל משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים

אבי כהן, מנכ"ל המשרד לשוויון חברתי

מאיר שפיגלר, מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי

איציק דניאל, רכז תעסוקה, אגף התקציבים, משרד האוצר